

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Quintus

Cím:

Az idegenek

Forrás:

Budapesti Hírlap

Bp.

(Hely)

1929. V. 26.

(Idő)

(Köt. v. füz.) (Ol)

Osztályozás

Tárgy

910.2

Hely

Idő

"1929"

Személy

Az idegenek Irtta QUINTUS

Hiszzen igaz, ami igaz. Budapest székesfőváros nem lett az, (vagy legalább még nem lett az) aminek 1867-ben szántuk; a magyarság és a magyar élet reprezentatív városa. Gyarpodása és szépülése ugyan szinte szédületes volt. 1869-ben még csak 280.349 lakosa volt, hatvan év múlva pedig, vagyis mostan már 984.738 van; kis híján millió. Külső képe pedig akkorát változott, hogy aki akkor itt járt például az egyetembe és azóta nem látta (pedig elég olyan ember él még), el sem hiszi, hogy ugyanez a város volt. Reprezentatív magyar város azonban, amilyen teszem a franciáknak Párizs, eddig nem lett. Hirtelen növekvése és fekvése az oka.

Hanem azért meg kell vallani, hogy igen szép város és hasznos is. A természet csodálatos adományokkal látta el, a gyarló emberi művészkedés pedig, — sok csetlés-botlás után, — most már megbeesüli ezt a nagy kincset, föld felett, föld alatt. Mert még az anyaföld ismeretlen mélységei is ontják rá a sok áldást. Szóval hatalmas, művelt, vonzó, nagyszerű, a jó módoknak legalább a jeleivel ékeskedő, kissé nemzetközies és mulató, de mégis kedves város, kivált az idegeneknek. Ha sikerül igazán fürdővárost csinálni belőle (mindenesetre a mesés Szent Gellért hegye összefurkálása nélkül), akkor csak úgy dől majd bele télen-nyáron az egészséges és beteg idegen.

Persze még nem tartunk ott. Ne is bízunk

el magunkat; de annyi bizonyos, hogy a világháborúnak szörnyűségei mellett is volt némi kis haszna a szegény magyarokra nézve is. Visszakaptuk rég epedett ősi állami és népi önállásunkat, bár rettenetes nagy áron, de visszakaptuk. Azelőtt a nálunk népesebb, vagyonosabb, hatalmasabb Ausztria, mint valami erőszakos, irigy, sötét fal állott köztünk és a művelt külföld népei közt; országunk és népünk alig számított miatta valamit. Ma — megfosztva bár, de törve nem, — autochton nemzet vagyunk. Az érdektelen művelt idegenek, kivált ha gőzhajón érkeznek közénk, elcsodálkozva csapják össze a kezüket:

— Hihetetlen! Hogyan van az, hogy nekünk fogalmunk sem volt eddig erről a nagyszerű városról és népről?!

A megszálló idegenek forgalmának számoszlopa pedig egyre emelkedik. Ha csak a háború utáni éveket és esakis az ellenőrizhető szállókat vesszük, az 1921-beli 186 ezer idegen 1928-ban már 270 ezerig emelkedett. És emelkedik folyton. Ebből ugyan 160 ezer magyar vidéki „idegen” volt, közel 20 ezer ausztriai és 16.500 németbirodalmi, ellenben figyelmet érdeszt, hogy tavaly Angliából már 3542 vendégünk volt, Olaszországból 2700, de még az Egyesült-Államokból is 8805, sőt Németalföldről is 1723. Persze a valóságban jóval több, mivel a nyilvános szállókon kívül megszállt vendégek nincsenek benne. Mindezek bizonyosan elég szerény számok, azonban szerény ez a kis maradékszámgunknak is, de ha az éppen olyan gyorsan nőne, mint az idegenforgalom számoszlopa, igazán meg

lehetnének vele elégedve. Figyelmet érdemel különben az is, hogy Illyefalvi Lajosnak e számai szerint az idegenek ittartózkodási ideje is növekvőben van a korábbi átfutó vendégekhez képest. 1928-ban a 270 ezer idegen átlag már csaknem három napot töltött nálunk s 4—5 napot is 26.057 vendég.

Természetesen szó sincs róla, hogy mink magyarok mindezt a *haszon* szempontjából méresikéljük. De nekünk az ebben megnyilatkozó elismerés és felismerés mégis nagyon becses. Bizonyos, hogy ezek a háború utáni vendégek nem mint a korábbiak, a maguk haszna végett jönnek közibénk, hanem jobbra azért, mert valami újat, eddig nem hallott és nem látott várost és népet akarnak megismerni. És bizonyos az is, hogy csaknem mindnyájan belső méltatlankodással távoznak: hogyan lehet az, hogy mindaz, amit láttak, előttük eddig titok maradhatott!! Ez a méltatlankodás pedig mérhetetlenül többet ér és segít nekünk, mint amennyit ront az a nyomorult pizskolódás, amit külföldre kergetett szemét-emigránsaink rágalmi ártottak.

Tanubizonyossága ennek a kedvező auspiciumnak az az ezer és ezer idegen, aki mostani Nemzetközi Vásárunkat, noha eleintén rossz idő járt rá, mégis felkereste. Utána következik a Könyvhét és azután, júniusban, az, ami talán legvonzóbb a külföldiekre: a *magyar dal* nagy ünnepe. Mert ha annyi pénzünk volna, amennyi szép nótánk, nem volna baj. Utána különben a fürdőszezón utazásai jönnek.

mda 1927 — 1695

Neveljük tehát csak tovább szerető szigorúsággal ezt a serdülő szép európai várost, ami nélkül bizony-bizony keveset nyomnánk a művelt világ előtt. Vallom ugyan én is, hogy az igazi nemzetfenntartó érték nem itt van, hanem kint a magyar vidék megtörhetetlen, hatalmas földművelő népében: de mit nyomna a történet folyamában végre ez a szent kincsünk is, ha nem tudná Budapest a boldog világ résztvevő szemébe tükrözni.